

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/213/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614200488
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614200488.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu U. M., bytom B. XXX/X, T., právne zastúpený JUDr. Slávkou Kováčovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice proti žalovanému Y. M., bytom M. XXX/XX, T., o zaplatenie 4 121,40 Eur istiny s prísl., o odvolaní žalovaného proti výroku o trovách konania takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 3 975,62 Eur s 5,25 % úrokom z omeškania ročne od 04. 02. 2014 do zaplatenia v 100 Eurových mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 743,39 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Slávkou Kováčovej v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, obsah spisu Okresného súdu Svidník, sp. zn. 1T/96/2013, citoval ust. § 420 ods. 1, § 444 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, vrátane opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. SO02873-OL-2013 zo dňa 04. 04. 2013 o stanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia za rok 2013 a uviedol, že vykonaným dokazovaním mal preukázať, že žalovaný bol uznaný okrem iného za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa ust. § 156 ods. 1, 3 písm. c) Trestného zákona za to, že dňa 05. 11. 2013 fyzicky napadol žalobcu a spôsobil mu zlomeninu tela sánky vľavo a vpravo s posunom úlomkov, ktoré boli otvorené do ústnej dutiny, poruchu citlivosti tvárového nervu vpravo, zlomeninu nosových kostí, zlomeninu korunky pravého horného rezáka vpravo, krvné podliatiny v oblasti oboch očníc a kožné odreniny hrudníka, ktoré boli lekárskeho posudkom o bolestnom vydaným MUDr. I. P. ohodnotené na 230 bodov pri hodnote bodu 16,10 Eur, čo predstavuje bolestné vo výške 3 700 Eur. Žalobca v trestnom konaní ako poškodený bol právne zastúpený, ktoré úkony boli vykonané v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to dňa 10. 10. 2013 prevzatie a príprava zastúpenia, výška tarifnej odmeny 65,08 Eur, dňa 11. 10. 2013 zastupovanie na preštudovanie vyšetrovacieho spisu tarifná odmena 65,08 Eur, cestovné z M. do F. a späť 48,78 Eur, strata času 6 x 13,01 Eur, t. j. 78,06 Eur, celkom trovy právneho zastúpenia spolu s bolestným predstavujú 3 975,62 Eur, k zaplateniu ktorých bol zaviazaný žalovaný. Z dôvodu, že neboli priznané trovy zastúpenia za podanie odporu v trestnej veci proti výroku o odkázaní žalobcu na konanie vo veciach občianskoprávných, v tejto časti bola žaloba zamietnutá. Ak poškodenému nebola vo výroku o náhrade škody trestného rozkazu priznaná náhrada, poškodený nemohol podať proti tomuto výroku odpor, ako aj tento úkon, resp. náklady na tento úkon súd považoval za neúčelné.

Následne súd citoval ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka spolu s ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a uviedol, že žalobca si uplatnil okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne od podania žaloby do zaplatenia. Žalovaný svoj dlh žalobcovi doposiaľ nezaplatil, a preto je v omeškaní od 04. 02. 2014. Z tohto dôvodu súd žalobe ohľadne uplatneného príslušenstva pohľadávky vyhovel.

O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku tak, že priznal žalobcovi plnú náhradu trov právneho zastúpenia celkom vo výške 743,39 Eur, ktoré špecifikoval. Následne súd citoval ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a z dôvodu, že žalovaný má nízky príjem, súd považoval za dôvodné a účelné úhradu prisúdenej pohľadávky povoliť mu splácať v mesačných splátkach.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku - výroku o trovách konania a vo výroku o splatnosti pohľadávky, odvolanie žalovaný. Nesúhlasil s priznanou náhradou trov konania, ktoré nepovažoval za účelné. Podľa jeho názoru, žalobca zneužil právo na zastúpenie advokátom podľa Ústavy SR. Zvolil si advokáta zo vzdialeného mesta, čím dochádzalo k zvýšeným nákladom. Z tohto dôvodu nesúhlasil s priznaním náhrady cestovného a náhrady stratu času. Poukázal na svoje sociálne a majetkové pomery. Uviedol, že súdu predložil doklady, že je v hmotnej núdzi, poberá len sociálne dávky, má 5 nezaopatrených detí, ktorú skutočnosť súd nezohľadnil. Z tohto dôvodu požiadal o priznanie oslobodenie od súdnych trov v zmysle ust. § 138 a § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.. Zdôraznil, že matka je ZŤP, otec po infarkte, o ktorých sa stará a opatruje. Uviedol, že okrem sociálnych dávok neberie iné peniaze a jeho manželka na 7-člennú rodinu poberá dávku vo výške 213,10 Eur, do ktorých je zarátaný aj on a deti, plus 89,20 Eur na bývanie, 68,80 Eur príspevok na nezaopatrené deti a 63,07 Eur ochranný príspevok a ešte elektrina a voda. Nehovoriac o strave, oblečení a úhrade nákladov na školské pomôcky mal. deťom. Uviedol, že dáva odpor v celom rozsahu k zaplateniu sumy 100 Eur na mesiac. Odmietol platiť náhradu trov konania za benzín, prevzatie, stratu času, preštudovanie spisu a cestovné.

Právna zástupkyňa žalobcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že predmetom odvolania je vyhovujúci výrok týkajúci sa splatnosti pohľadávky a výrok o trovách konania. Uviedla, že žalovaný v súdnom konaní s uplatnenou sumou súhlasil, čo do dôvodu a výšky. Neuviedol v odvolaní žiadne nové skutočnosti, na základe ktorých by bol súd prvého stupňa aj rozhodol. Nepriaznivé majetkové pomery súd zohľadnil pri rozhodovaní vo veci samej, ak povolil žalovanému splácať prisúdenú pohľadávku v mesačných splátkach. Čo sa týka odvolania proti výroku o trovách konania, k tomu právna zástupkyňa uviedla, že trovy konania boli riadne predložené a vyčíslené v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Zdôraznila, že ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku umožňuje zvoliť si advokáta, ktorý je povinný využívať všetky zákonom prípustné prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkov, ktorého zastupuje a vôľa zvolenia si právneho zástupcu nie je nijako obmedzená. Z tohto dôvodu navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok. Uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti výroku o trovách konania je sčasti dôvodné.

Občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti, pod ktorou treba rozumieť právnu istotu pri aplikácii práva súdom, a to v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov konania v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v súlade s právom na spravodlivý súdny proces zaručeným čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

Z procesného hľadiska je súd povinný svojou činnosťou zabezpečiť výkon spravodlivosti tak, aby nedošlo k jej odopretiu (§ 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Náhrada trov konania je súčasťou práva účastníka na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Pri rozhodovaní o trovách konania platí zásada zodpovednosti za výsledok účastníka v spore vyplývajúca z ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Aplikácia ust. § 150 ods. 1

Občianskeho súdneho poriadku prichádza do úvahy výnimočne za predpokladu existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ako aj s prihliadnutím na výnimočnosť skutkových okolností veci.

Z obsahu podaného odvolania žalovaného vyplýva, že požiadal o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov z dôvodu nepriaznivých sociálnych a majetkových pomerov, na ktoré poukázal. Sudca jeho žiadosťou o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov nezaoberal, ani v predmetnej veci neskúmal. V súvislosti s nepriaznivými sociálnymi a majetkovými pomermi, žalovaný poukázal aj na možnú aplikáciu ust. § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. K tomu odvolací súd uvádza, že pri aplikácii tohto ustanovenia je potrebné skúmať sociálne, majetkové pomery všetkých účastníkov konania, ako aj zväžiť postoj účastníka v konaní a okolností, ktoré viedli k uplatnenému nároku, ako aj je potrebné zohľadniť nielen pomery toho kto by mal trovy platiť, ale aj zohľadniť dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o povolení splatnosti pohľadávky prihliadal na nepriaznivé majetkové pomery žalovaného, avšak pri rozhodovaní o trovách konania, na tieto sociálne a majetkové pomery neprihliadal, ani sa v odôvodnení rozhodnutia s ich prípadnou aplikáciou ust. § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nezaoberal.

Z tohto dôvodu odvolací súd v záujme zachovania práva účastníka na spravodlivý súdny proces zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania (§ 221 ods. 1 písm. h/ Občianskeho súdneho poriadku) a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie postupom podľa ust. § 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O odvolaní žalovaného proti výroku o splatnosti pohľadávky bolo rozhodnuté samostatne, rozsudkom odvolacieho súdu č. k. 4Co/213/2014-51 zo dňa 18.3.2015 tak, že bol napadnutý rozsudok potvrdený vo výroku o splatnosti pohľadávky.

Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvého stupňa musí zohľadniť sociálne, majetkové pomery všetkých účastníkov konania, postoj v konaní, ako aj aký dopad by malo nepriznanie náhrady trov konania na majetkové pomery žalobcu, ktorý bol v konaní úspešný.

Vychádzajúc z dôvodov podaného odvolania, ktorým a žalovaný namietal trovy konania z titulu cestovného, stravného, ako aj zvolenia si advokáta zo vzdialeného mesta, k tomu odvolací súd uvádza, že Občiansky súdny poriadok nevyklučuje možnosť zvolenia si advokáta aj z obvodu iného súdu ako ktorý súd predmetnú vec prejednáva, resp. v mieste bydliska účastníka, ktorý plnomocenstvo zvolenému advokátovi ukladá. Táto namietaná skutočnosť je nedôvodná. Taktiež je nedôvodné aj namietanie prevzatia a príprava veci z dôvodu, že pri udelení plnomocenstva ide o úkon právneho zástupcu, ktorý sa musí oboznámiť s predmetom veci, pohovorom s klientom, v danom prípade žalobcom. Ani táto namietaná skutočnosť vo vzťahu k účelnosti priznanej náhrady trov konania nebola dôvodná. Za dôvodnú sčasti odvolací súd považoval uplatnený úkon - preštudovanie spisu z dôvodu, že z obsahu spisu nevyplýva, že k takémuto úkonu došlo. Pri posudzovaní sociálnych a majetkových pomerov je však potrebné, aby súd po zohľadnení všetkých sociálnych a majetkových pomerov všetkých účastníkov konania, ako aj ďalších dôvodov hodných osobitného zreteľa, aby prihliadol na to, že žalobca bol v konaní úspešný a len nepriaznivé sociálne a majetkové pomery žalovaného, ktorému vznikla povinnosť platiť náhradu trov konania nemožno náhradu trov konania žalobcovi v celom rozsahu nepriznať.

Podľa ust. § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti uzneseniu nie je odvolanie prípustné.